

STADSVERHALEN

HAARLEMMERDIJK DOL OP ZIJN HELDEN

Iedereen die ondanks problemen mouwen opstroopt, is welkom bij Stichting Koffiehuis

De Stichting Koffiehuis aan de Haarlemmerdijk is een unieke opvangstek voor daklozen en/of ongedocumenteerden. 'Rondhangers' zijn er niet welkom. Voor iedereen is er wel een (buurt)klus. Directeur Roel Piera: „Met z'n allen zijn we hier één grote, zei het enigszins disfunctionele familie.”

door Corrie Verkerk

Op het kleine kantoor in het souterrain is vrijwilliger Paul bezig tassen te vullen met warme wanten en mutsen. Welcome kerstcadeautjes voor de vaste bezoekers, geschonken door de winkeliers van de Nieuwendijk. De voornamelijk uit mannen bestaande clientèle maakt er, letterlijk, elke week het straatje van de ondernemers schoon.

Zoals ze dat ook doen in de Kalverstraat en de Haarlemmerbuurt, vertelt een Koerdische oudgediende, vanachter een dampend bord pasta. „Ze zijn blij met ons. En ja, daar zijn wij ook blij mee.” De daklozen én ongedocumenteerden dóen er hier toe.

„Iedereen kent ons en we worden niet meer met de nek aangekeken”, zegt de Koerd en steekt zijn duim op. De bevlogen en inmiddels overleden straatmanager Nel de Jager bedacht voor De Vegers een geuzennaam: 'Haarlemmer Helden'. Daar zijn ze trots op.

'Altijd welkom'

In de kleine keuken roert vandaag een clubje werknemers van de ING in de pasta met gehakt. Een dagje teambuilding, in een omgeving die ver buiten hun comfortzone valt. Als ze vertrekken,

worden ze warm uitgezwaaid. „Komen jullie nog eens terug? Altijd welkom.” Paul, oud it'er, is inmiddels overgestapt op het inpakken van een lading gedoende kerstchocolaatjes. Na zijn pensionering wilde hij iets doen voor anderen. Als ze hem bij het 'thuis voor daklozen' nodig hebben, stapt hij in Bussum op de trein, richting Haarlemmerdijk.

Vorige week begeleidde hij de Algerijnse Mourad nog naar een opname voor een tv-film. Mourad figurerde als bedelaar die een dame in de metro belaagde, omdat ze geen geld voor hem had. „Ik heb ook meer

gedaan aan een film waar we gasten waren op een Marokkaanse bruiloft. In pak en mét stropdas. En ik heb een

bloedhekel aan stropdassen”, lacht Mourad.

Directeur Roel Piera wandelt binnen met een tas vol spullen. Hij heeft even een ommetje gemaakt. Op zijn initiatief werd Het Koffiehuis - dat jaren door de Volksbond werd gerund - omgeturnd tot een eigen (zinnige) stichting die op vrijwilligers draait. „Ik durf wel te zeggen dat er geen andere opvang zoals de onze bestaat.”

Buiten, op het raam,

hangt een bordje met de tekst *Members Only*. Alsof je een sjeke club binnenwandelt. Aan de tafels binnen schuiven echter geen bevrijwilligers draait. „Ik durf wel te zeggen dat er geen andere opvang zoals de onze bestaat.”

hier een veilig thuis vinden. „Ongeveer de helft komt uit Midden- en Oost Europa, aangevuld met een enkele Nederlander en wat cliënten uit Noord-Afrika en nog verder weg”, legt Piera uit. Niet zelden hebben ze al de nodige hulptrajecten achter zich, tot er nog maar

weinig alternatieven over zijn. „We zijn een laatste reddingsboei en laten hier niemand verdrinken. Vaak zijn ze al twintig jaar hun paspoort 'kwijt', zijn ze niet verzekerd. Je komt bij ons, op kleine schaal, alle wereldproblemen tegen.”

Samen met Loes Olgers is Piera de spil binnen de bijzondere club, die een eigen koffie - 'illegaal lekker' - runt en waar op vrijdag de kapper knipt voor de schamele som van twee euro.

Piera: „Zij is de coördinatrice van, ja, eigenlijk van alles.”

„Ach, iedereen heeft hier zijn eigen talenten”, lacht Loes. Wie toe wil treden tot de 'Koffiehuis'-familie moet alleen wel de handen uit de mouwen steken. „Doe je niks, dan heb je hier weinig te zoeken. In opdracht van de gemeente en in samenwerking met de BIZZ-organisaties in de binnenstad worden straten ge-

veegd, het groen in de buurt bijgehouden en zwerfafval geruimd. En er wordt gratis meegewerkt aan het schoonhouden van het Nationaal Holocaust Monument.” Piera vult aan: „Dat zouden we ook graag bij het Auschwitz Monument willen doen. Niks ingewikkelds. Gewoon met een emmer en een spons.”

Zakcentje

In het kleine zit 'm de kneep. Officieel werken is er voor de meesten - als ongedocumenteerden - namelijk niet bij. Piera: „Wel krijgen ze hier een soort zakcentje. Plus gratis koffie, een warme lunch en kleding uit familie moet alleen wel de handen uit de mouwen steken. „Doe je niks, dan heb je hier weinig te zoeken. In opdracht van de gemeente en in samenwerking met de BIZZ-organisaties in de binnenstad worden straten ge-

onze tweedehands winkel. En ze kunnen voor niets naar het badhuis, krijgen er schone baddoeken én wat meer tijd om zichzelf te verzorgen.”

Voor een deel van het bezoek wordt ook een kamer-

Erst een shaggie! Maar dan gaan de bezoekers van het Koffiehuis hard aan het werk om de buurt schoon te maken. Ondernemers en omwonenden zijn blij met de extra oren, ogen én vooral handjes in de wijck.

FOTO RONALD BAKKER

tje of ander onderdak geregeld. Volgend jaar hoopt het Koffiehuis in de binnenstad nog een pand met zeven appartementen te vinden. Ondertussen is er ook een eigen merk koffie op de markt gebracht, met bijbehorende koffiemoeken en opdruk: 'Mok 1 koffie. Illegaal lekker'. „Het melange is speciaal voor ons gemaakt door de koffiebranderij van Frank de Grebben uit Emmen. We hebben wel dertig samples geproefd, voordat we de juiste smaak hadden. Pittig, sterk, zoals je ook de mensen hier zou kunnen omschrijven.”

Mourad is net teruggekeerd van zijn veegronde. De vuilnisbakken bij de Eenhoornsluis behoren tot zijn vaste 'halte'. Soms staan er tassen vol lege flessen en vertelt Piera. „Iedereen is

gestapeld. Maar hij heeft zijn trots. Het móet schoon. „We zeggen hier soms: 'Die sluis zou eigenlijk de Mouradsluis moeten worden genoemd’”, zegt Piera.

Avontuur

Zoals iedereen heeft Mourad een bewogen verleden achter zich. Geïnspireerd door de 'Woodstock'-film, die hij in zijn jonge jaren zag, ging hij op avontuur in Europa en belandde, in 1988, in Amsterdam. Het geld raakte op, hij belandde op straat, ontmoette 'foute mensen', jatte in de supermarkt en kreeg van justitie soms gedwongen onderdak. Een poos reisde hij ook met het circus mee, als tentenbouwer en pistejongen.

Nu is hij een van de vaste gezichten van het Koffiehuis. Al jaren. „Ik heb vrouwen gewonnen, heb zelfs een sleutel.” Dat hij, zo nu en dan, ook mag opdraven als figurant in een film of serie is een extraatje. „Dat figurantenbureau is indertijd voor ons bedacht door een groot reclamebureau”, vertelt Piera. „Iedereen is

blij met hen. Onze klanten gaan moeiteloos in de omgeving op en hebben niet direct de aspiratie om teksten uit hun hoofd te leren.”

In de ontmoetingsruimte schuift Artur uit Polen aan. Nadat hij zijn baan in Zaandam verloor, belandde hij in Amsterdam op het Centraal

Voorman Burhan serveert de maaltijden uit aan zijn lotgenoten. Iedereen doet wat voor elkaar.

FOTO RONALD BAKKER

Drijvende krachten Roel Piera en Loes Olgers achter Stichting Koffiehuis hebben oog voor iedereen. „We zijn een laatste reddingsboei en laten hier niemand verdrinken. Je komt bij ons, op kleine schaal, alle wereldproblemen tegen.”

FOTO RONALD BAKKER

Station. „Daar werd ik meteen van alles beroofd. Mijn tas, papieren, telefoon, geld.” Na een periode rondgezworven te hebben, werd hij door een mededakloze meegenomen naar het Koffiehuis. „Iedereen heeft hier een big heart.”

Honger

Naar Polen wil hij niet meer. „Daar heb ik niemand, geen familie, geen vrienden.” De verhalen vliegen over tafel. Burham, een Koerd uit Turkije: „Ik leef al veertig jaar in Nederland. Ik ben een Nederlander.” Zijn ouders kwamen hier als gastarbeider. Na een scheiding werd ook hij dakloos, ging 'verkeerde dingen' doen. „Geen héle erge, hoor. Een brood, eten, omdat ik honger had.” Tot hij 'meneer Roel' tegenkwam. „Ik ben een harde werker”, zegt Burham trots. „Dat is ook beter voor je hoofd. Hoef je niet aan andere dingen te denken.”

Ondertussen loopt de tweedehandswinkel naast de opvang vol met buurtbewoners die op een koopte uit zijn, maar ook met vaste bezoekers van het Koffiehuis zelf. Vrijwilligster Henny staat achter de kassa. „Na mijn werk als beleidsadviseur bij ActiZ (branchevereniging van zorginstellingen), waar ik veel met politieke zaken bezig was, wilde ik iets vanuit mijn hart doen”, vertelt ze. In de winkel heeft ze haar stek gevonden.

Een dakloze klant bezoeker loopt binnen voor wat gratis kleren. „Sokken?”, vraagt hij. Die heeft ze. „Mooie dikke.” Haar klant loopt tevreden de deur uit. Warme voeten verzekerd.

SLACHTOFFER WAS 16

Tot 300 dagen cel voor doden 'Ali'

AMSTERDAM • Stoer doen met vrienden kostte begin van dit jaar het leven van de 16-jarige Armando Petalo. De vier bij de schietpartij aanwezige 17-jarige jongens zijn donderdag door de rechtbank veroordeeld tot celstraffen in een jeugdgevangenis van 90 tot 300 dagen.

De vriendengroep van vijf jongens was aan het chillen en bliften en maakte in de ouderlijke woning van Armando in de Sinderenstraat in Zuidoost filmpjes met een Astra-pistool en munitie. Eén jongen loste per ongeluk het fatale schot met een 7.65 mm-kogel. Armando overleed na de komst van de ambulance.

De inhoudelijke behandeling van de strafzaak vond op 7 december achter gesloten deuren plaats, omdat alle verdachten minderjarig zijn. De zwaarste straf van driehonderd dagen kreeg de jongen die op 16 januari 'voor de grap' de trekker overhaalde, zonder te controleren of dat wel veilig was. „Verdachte is aanmerkelijk onvoorzichtig geweest”, stelt de rechtbank in het vonnis. „Het is zijn schuld dat het slachtoffer een schotverwonding in zijn borst heeft opgelopen, zodanig dat hij aan de gevolgen daarvan is overleden. Verdachte had geen kwade bedoelingen, het slachtoffer was één van zijn vrienden.”

Justitie heeft meerdere filmpjes achterhaald, waarop te zien is dat er levensgevaarlijke spelletjes werden gespeeld. De vriend van het slachtoffer die het pistool mee naar de woning had genomen, krijgt 150 dagen jeugddetentie. De andere jongens krijgen negentig dagen jeugddetentie voor het voorhanden hebben van het vuurwapen.

De vriend van het slachtoffer die het pistool mee naar de woning had genomen, krijgt 150 dagen jeugddetentie. De andere jongens krijgen negentig dagen jeugddetentie voor het voorhanden hebben van het vuurwapen.

GROTE STEDEN-BELEID

BKR-melding eerder geschrapt

UTRECHT • Inwoners van de vier grote steden die schulden hebben afgelost, komen vanaf 1 januari na een half jaar van hun BKR-melding af. Nu blijft een dergelijke registratie vijf jaar staan bij Bureau Krediet Registratie (BKR). Dat stigma gaat eraf, beloven Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. De melding wordt vanaf volgend jaar handmatig verwijderd. De BKR-registratie is onnodig belemmerend voor mensen die na een moeilijke periode verder willen met hun leven, zo bevestigt wethouder Marjolijn Moorman in Amsterdam. „Schuldenvrij moet zorgen voor een schone lei.”